



Een straat in Thessaloniki. De regering van premier Alex Tsipras hoopt minstens €3 mrd aan belastinggeld op te halen.

FOTO: ALDO PAVAN

Belasting betalen hoort bij het leven, is de boodschap van corruptiebestrijder Panagiotis Nikoloudis

Shereen El Sherbini
Athene

Als officier van justitie bracht hij vele fraudeurs voor het gerecht, nu is hij minister voor corruptiebestrijding. Panagiotis Nikoloudis (66), die bijna veertig jaar voor de Griekse justitie werkte, werd in januari op zijn post gezet door premier Alexis Tsipras in een poging te laten zien dat het Griekenland menens is wat betreft de aanpak van fraude en belastingontduiking. Aan de nieuwe bewindsman de taak de Grieken ervan te overtuigen dat belasting betalen bij het dagelijks leven hoort.

V Corruptie is in Griekenland wijdverbreid. Is het mogelijk een fenomeen dat zo diep in de maatschappij is verankerd, effectief te bestrijden?

‘Wat betreft de aanpak van ingeburgerde corruptie op lager niveau, zoals het geven van een fakelaki, een enveloppe met geld, aan artsen in ziekenhuizen, of andere vormen van corrupt gedrag op lokaal niveau, wil ik niet onrealistisch zijn. In alle eerlijkheid geef ik toe dat ik vanuit mijn positie niet in staat ben die vor-

‘Ik ben ervan overtuigd dat binnen korte tijd Griekenland een compleet ander land zal zijn op het gebied van corruptie’

men van corruptie aan te pakken. Maar als we kunnen laten zien dat er niemand boven de wet staat en dat ook hoge corrupte functionarissen voor het gerecht worden gebracht en bestraft worden, zal dat zeker de cultuur veranderen.’

V U staat onder druk om zo snel mogelijk veel geld op te halen. Gaat dat lukken?

‘Het voelt of we allemaal werken met een strop om de hals om maar inkomsten te genereren. Het is moeilijk om zo de juiste beslissingen te nemen en ook op meer structureel niveau bezig te zijn. We doen wat in ons vermogen ligt.’

V Hoe lang denkt u nodig te hebben om die structurele veranderingen door te voeren?

‘Ik ben ervan overtuigd dat binnen korte tijd Griekenland een compleet ander land zal zijn op het gebied van corruptie en belastingontduiking. Dit zal wel meer dan een aantal maanden in beslag nemen. We kunnen geen wonderen verrichten.’

V Waar baseert u zich op in die overtuiging dat er toch op korte termijn wezenlijk iets gaat veranderen?

‘We hebben een database opgezet waarin gegevens zijn opgenomen van belastingplichtigen. Het gaat dan om bedragen die op bankrekeningen staan, naar het buitenland zijn overgemaakt en zijn belegd op de beurs. We zijn die



“

‘Niemand zal het nog in zijn hoofd halen zaken te verzwijgen’

Minister voor corruptiebestrijding Panagiotis Nikoloudis.

FOTO: LOUISA GOULIAMAKI/AFP

gegevens gaan vergelijken met de belastingaangiften vanaf 2000. Inmiddels is de oprichting van het kadaster zover gevorderd, dat we ook daar gegevens uit kunnen putten. U zult er misschien van opkijken dat ik dit zeg, maar de kwestie van belastingontduiking in Griekenland is hiermee feitelijk overwonnen. Niemand zal het nog in zijn hoofd halen zaken te verzwijgen.’

V Als de belastingontduiking is opgelost, waarom stroomt de staatskas dan nog niet vol?

‘We worden geconfronteerd met volledig falende controlemechanismen. Voor mij was en is dit een zeer frustrerende aangelegenheid. Met het opzetten van de database leek het onmogelijke te zijn bereikt, het voelde als een eureka-moment. We konden de fiscus daarmee kant en klare gegevens aanreiken, de rest leek kinderspel. De gegevens moesten alleen worden bevestigd en het geld moest worden geïnd. En daar gaat het dus mis. De komende maanden doen we dan ook alles wat in ons vermogen ligt om de controlemechanismen te versterken.’

V Van Europa mag u niet méér personeel aannemen en geen extra geld uitgeven. Hoe kan het mechanisme voor controle en belastinginning dan worden versterkt?

‘Dat is inderdaad een groot probleem. Als ik in de schoenen van de geldschie-

ters stond, zou ik tegen de regering zeggen “neem nu meteen 500 tot 600 inspecteurs in dienst” want dat daar ligt de sleutel van een oplossing. Ik kan er gewoon niet bij, elke keer gaat mijn bloeddruk omhoog als ik eraan denk. We zijn zo dichtbij, maar kunnen de vruchten van de inspanningen niet plukken.’

V Hoeveel geld verwacht u dat dit met dit systeem op te halen?

‘Er zijn zo al 5000 zaken doorgestuurd en er komen steeds zaken bij. Hiermee kan in het slechtste geval €3 mrd worden opgehaald.’

V U klinkt bevlogen. Toch overheerst in Europa scepisis over uw missie.

‘Misschien is het verkeerd van mij dat ik nogal mediaschuw ben, maar ik ben dan ook geen politicus. Mijn filosofie, en die van deze regering, is om niet bij het minste of geringste de klokken te luiden om indruk te maken. Ik gebruik dit liever niet als argument, maar ik kan zó een lijst noemen van juridische zaken rond hooggeplaatste functionarissen en zakenmensen. Personen van wie een aantal jaar geleden niemand zich ook maar in de verste verte had kunnen voorstellen dat zij bij zouden kunnen worden aangepakt, laat staan voor het gerecht gedaagd of naar de gevangenis gestuurd. En dat is toch gebeurd. Maar ik ga er niet prat op dat ik andere mensen achter de tralies heb gekregen, ik vervul alleen mijn plicht.’



Echt communiceren met uw jaarverslag

